

PROGRAM POLITIEKE PARTIJ RADIKALEN

VASTGESTELD OP PARTIJKONGRESSSEN VAN 19-4-'69 EN 7-6-'69

P.P.R. - Postbus 10 - Lelystad

INLEIDING

De Politieke Partij Radikalen ontstond en bestaat, omdat de mensen te weinig kunnen meepraten en meebeslissen over zaken die hen aangaan. De grenzen van een verouderd partijstelsel houden steeds vaker tegenstanders bijeen en geestverwanten gescheiden. Dat werkt verlamd. Door die machteloosheid wordt te weinig gedaan aan de rotte plekken in de samenleving.

Sinds, een halve eeuw geleden, bijna alle burgers het kiesrecht kregen, zijn in Nederland de ergste misstanden weggewerkt.

Nu gaat het erom, vinden de Radikalen, solidair te zijn met de anderen, die achter liggen. De samenwerking met de arme landen is dus een voorname programmapunt van de PPR. Zo goed als de partij er trouwens ook in Nederland veel aan gelegen is de achterblijvers vooruit te helpen.

Deze samenleving mag niet ten prooi vallen aan gezapigheid. Zij moet de veerkracht weten te vinden, die nodig is om de wereld wat beter bewoonbaar te maken voor alle mensen.

Om iets te bereiken zullen de mensen steeds meer allerlei dingen samen moeten doen. In het eerste stadium van mondigheid betekende dit: de staat moet het in orde brengen.

De burgers waren te zwak om het zelf te doen. Nu groeit er terecht een afkeer van het loket van waarachter alles wordt geregeld.

In de nieuwe fase gaat het „samen doen” — zo hopen en menen de Radikalen — betekenen, dat goed opgeleide, zelfbewuste burgers in vrije discussies uitzoeken waarover zij het in meerderheid eens kunnen worden en wat zij daarvan kunnen uitvoeren.

De Radikalen willen die stelling ook op zichzelf laten slaan. Het voortbestaan van de PPR is verre van heilig. De samenwerking met anderen — hoe zij zich ook noemen, uit welk milieu zij komen en welke tradities zij ook mogen hebben — staat voorop. Het gaat erom, dat er iets gebeurt. Die stelling bepaalt ook het karakter van dit program. De Radikalen denken niet de wijsheid in pacht te hebben. Dit program is niet af en het is niet voltoerd. Het ziet af van vrijblijvende beloften. De tijd, dat programma's bedelbrieven waren waarmee de grote leiders hun volk om stemmen vroegen, behoort voorbij te zijn.

Dit program is een voorstel aan medeburgers om een aantal zaken op een bepaalde manier op te lossen. Dit program is ook niet een zekere weg. De Radikalen zullen vele fouten maken. Wie geen risico's wil, moet bij de Radikalen niet wezen. Dit stuk is, om nog even verder te gaan, geen poging om alles nog eens zelf uit te vinden. Wat anderen al eerder hebben voorgesteld, hebben wij, als het goed leek, graag overgenomen. En bovenal is dit stuk geen poging om te bewijzen, dat de Radikalen beter of meer bewogen of pienterder zouden zijn dan leden van andere partijen, bijvoorbeeld de leden van de oude partijen.

Wél geloven de Radikalen, dat zij beter in staat zijn dan de oude partijen iets bij te dragen aan de vernieuwing. Dat geloven zij, omdat zij niet in de eerste plaats vragen: door welke hobbies, door welke historie, door welk geloof, door welke naam worden wij bijeengehouden? Zij stellen voorop: over welke punten kunnen wij het politiek eens worden?

Er is één ding, waarvan de Radikalen wél zeker zijn en waarover zij géén discussie aanvaarden: de gelijkwaardigheid van de mensen. Wie hen aan boord komt met discriminatie op grond van ras, geloof, levensbeschouwing, status, sekse, seksuele geaardheid of wat dan ook, wijzen zij af. Want juist om de mens is het de Radikalen begonnen.

HET WERKTERREIN IS DE WERELD

Het is ons in de eerste plaats te doen om de mens en niet om het in stand houden van machtsblokken of regeringen. De arme landen moeten sneller hun armoede kunnen terugdringen dan de rijke landen hun welvaart opvoeren. Burgers van verschillende landen behoren zich meer aan elkaar gelegen te laten liggen. De nood in de wereld is zo hoog, dat ook zeer ongebruikelijke middelen, zelfs het opleggen van ongewone verplichtingen, gewettigd kunnen zijn.

1. Onze publieke bijdrage aan de ontwikkelingssamenwerking dient afhankelijk te worden gesteld van de noden van de arme landen, en daartoe dienen de aanwijzingen te worden gevolgd van internationale instellingen. In afwachting van internationale normen zal de Nederlandse bijdrage jaarlijks worden verhoogd met minimaal 10% van de groei van het nationaal inkomen.
2. De ontwikkelingssamenwerking dient, omdat deze alle landen aangaat, zoveel mogelijk in internationaal overleg geregeld te worden. Daarom moet Nederland alle voorstellen steunen die de VN het laatste woord geven ten aanzien van de vraagstukken van de wereldhandel. Dit brengt met zich mee noodzakelijke veranderingen van de productieopbouw en de handelsmachten in Nederland en de wereld, die nu vaak ten koste van de arme landen werken. Nederland moet op dit terrein voortdurend initiatieven ontplooiën.
3. Het onderwijs dient zich bezig te houden met problemen van oorlog en vrede en ontwikkelingssamenwerking. Bevordering van het vredesonderzoek. De resultaten hiervan moeten mede bepalend zijn voor het regeringsbeleid.
4. Speciale steun aan het onderwijs in de arme landen zelf. Slechts als het werkelijk niet anders kan studen-

ten uit hun land hierheen halen. De aanwezigheid van buitenlandse werknemers aangrijpen voor een stuk ontwikkelingswerk binnen onze eigen grenzen.

5. De sociale wetten ook toepassen op Nederlanders die ontwikkelingswerk doen. Speciale arbeidsbemiddeling bij hun terugkeer in Nederland.
 6. Zorgen dat de ontwikkelingshulp ten goede komt aan de gehele bevolking. Onze doelstelling moet zijn dat deze hulp geen regeringen in het zadel houdt die de politieke en sociale gerechtigheid in de weg staan.
 7. Arme landen steunen bij hun politiek van geboortenregeling.
 8. Nederland moet de onderdrukte volken, vooral in de ontwikkelingslanden, steunen in hun streven naar politieke en sociale gerechtigheid, ook als deze alleen bereikt kunnen worden met geweld.
 9. Nauwe samenwerking met Canada, de Scandinavische landen en andere landen die de positie van de VN willen versterken in de strijd voor de vrede.
 10. Nederland moet zich ervoor inspannen, dat de V.N. ook ingrijpen bij interne conflicten binnen staten, als de strijdende partijen zich schuldig maken aan massamoord of ernstige aantasting van de rechten van de mens.
 11. Nederland moet speciale troepen opleiden en uitrusten om zonder voorbehoud beslissingen van de VN uit te voeren.
 12. Streven naar controle van de wapenings(swedloop) en ontwapening.
 - aanvaarding van het verdrag tegen verspreiding van kernwapens (plus inspectie), ook door de Euratom-landen
 - streven naar een internationale organisatie onder toezicht van de VN die de splijtstoffen in alle landen beheert
 - afwijzing van de opbouw van anti-raketsystemen
 - uitbreiding van de verdragen tegen biologische en chemische wapens
 - verbod van aanmaak en opslag van ABC-wapens in Nederland
 - bevorderen van de ontwikkeling van niet-militaire vormen van verdediging (geweldloze weerbaarheid).
 13. Nederlandse initiatieven voor het beperken van de internationale wapenhandel en het wapenvervoer. Ook op dit terrein de besluiten van de VN aanvaarden. Steun aan het Deense plan tot internationale registratie van wapenhandel, ter bevordering van de stopzetting hiervan.
 14. Niet berusten in een internationale politiek, die steunt op de dreiging met allesvernietigende wapens. Een actieve vredespolitiek voeren.
 15. a. Een regeling van het vraagstuk Duitsland, die moet inhouden:
 - erkenning van Oost-Duitsland (DDR) en zijn huidige grenzen;
 - een regeling voor de positie van West-Berlijn als afzonderlijke politieke eenheid, die de vrijheid en levensvatbaarheid van dit stadsdeel garandeert.
 - b. Regionale ontwapening van beide kanten in Europa — in het bijzonder de kernwapens verwijderen — waarbij het westen initiatieven moet durven nemen.
 - c. Uitbreiding van de politieke, economische, culturele en wetenschappelijke samenwerking met de landen van het Warschau-pact en vorming van permanente organisaties voor de samenwerking tussen Oost en West.
16. Nu eens echt praten met de kommunisten ter bevordering van vrouwen, verdraagzaamheid en zelfbeschikking in Europa. Dit impliceert continuering van het door ons op zich zelf verfoeide lidmaatschap van de Nato. Deze voortzetting mag dan ook
1. alleen berusten op niet-aflatende kritiek;
 2. ten hoogste één regeringsperiode van de progressieve concentratie duren indien deze kritiek geen succes heeft.
17. De Chinese volksrepubliek en andere uitgesloten landen, die uitgesloten worden, toelaten tot de VN. Niet meedoen aan een politiek die Cuba in het isolement houdt. Erkenning van Noord-Vietnam.
 18. Uitbreiding van de Europese samenwerking op democratische grondslag. De Europese samenwerking tegelijk afstemmen op de eisen van de ontspanning tussen West en Oost en van de samenwerking met de ontwikkelingslanden. Dit betekent onder meer:
 - geen Europese kernmacht
 - geen protectionistische Europese Gemeenschap. Het lidmaatschap en geassocieerd lidmaatschap moet niet mogelijk zijn voor diktoriaal geregeerde landen.
 19. Dienstplichtigen mogen kiezen tussen de krijgsmacht, de politieke macht van de VN, werk in een arm land. Een betere regeling voor het dienstweigeren.
 20. Modernisering en democratisering van de buitenlandse dienst.
 21. Nederland dient een zodanig beleid te voeren dat Suriname en de Nederlandse Antillen — indien zij dat wensen — zich politiek onafhankelijk kunnen maken.

MAATSCHAPPIJVERNIEUWING

Voor de Radikalen staat voorop dat dit program moet worden uitgevoerd. Dit zal met wezenlijke wijziging in het huidige sociaal-economisch stelsel gepaard gaan. Het zal de Radikalen een zorg zijn welk etiket men dat toekomstige stelsel zal opplakken. Eis is dat het MENS-ZIJN centraal staat. De aandacht voorde arme landen mag ons niet doen vergeten dat er in Nederland honderdduizenden zijn die, al hebben ze dan geen honger, in een uitzichtloze leeg-

heid leven. Met name de burgers, die op alle terreinen in het verdomhoekje zitten — onderwijs, huisvesting, cultuur — hebben recht om met voorrang geholpen te worden. Een grootscheeps onderzoek naar de samenhang van hun problemen en een gecoördineerde aanpak van de oplossing is noodzakelijk. Korte termijn etc. zoals geformuleerd in dit politieke programma zal dan en dan alleén effect hebben indien ze gepaard gaat met gerichte politiek op langere termijn. Immers, de uitzichtloze leegheid waarin miljoenen mensen niet langer kunnen en mogen leven is niet op te lossen door vergroting van hun welvaart i.c. aanpassing van hun netto inkomen, maar alleen door bevordering van hun welzijn. Daar de huidige maatschappij, die gebaseerd is op het uitbuitingsprincipe i.c. het concurrentieprincipe die perspectieven niet voldoende biedt, zijn kwalitatieve veranderingen in de maatschappijstructuur onontbeerlijk.

MAATSCHAPPELIJKE ACHTERHOEDE

22. De vermeerdering van de welvaart moet vooral gaan naar de mensen met de lagere inkomens. Het moet zo spoedig mogelijk zó zijn, dat allen, die van sociale uitkeringen moeten leven, tenminste het bedrag van het minimumloon ontvangen.
23. Burgers, die te weinig krijgen, moeten de zekerheid hebben dat hun minimuminkomen of uitkeringen sneller stijgen dan de welvaart van anderen.
24. Meer lage inkomens buiten de belasting houden.
25. Verbetering van de steden beginnen in de wijken die bewoond worden door de maatschappelijke achterhoede; hierbij moet bijzondere zorg besteed worden aan het welzijn van diegenen, die wegens de sanering elders moeten gaan wonen.
26. In samenspraak met de maatschappelijke achterhoede moet de voorlichting over de oplossing van hun problemen geïntensiveerd worden. Over de aard van de voorlichting dienen de betrokken groeperingen zelf te beslissen.
27. Bij de besteding van het geld voor het onderwijs de hoogste voorrang voor het opruimen van hinderpalen op de weg van jongeren, die door hun milieu of geldelijke omstandigheden, niet het onderwijs volgen dat past bij hun belangstelling en begaafdheden.

WERKGELEGENHEID

28. De gevolgen van werkloosheid zijn zo fataal, dat de enige werkloosheid, waarin we kunnen berusten, de ledigheid is van iemand, die korte tijd nodig heeft om een andere baan te vinden.
29. De werkgelegenheid spreiden. Rekening houden met de plaatselijke toestand op de arbeidsmarkt, maar ook met de bereidheid van de „streek” om zelf mee te werken. Doeltreffende voorzieningen buiten de Randstad om vestiging van bedrijven aantrekkelijk te maken.
- Vestiging van bedrijven met behulp van staatskapitaal als deze anders niet van de grond komen. Landelijk en per streek speciale werkgelegenheidsstaven voor de nodige planning en actie. In die staven werken overheid, bedrijfsleven en werknemers samen. De gevolgen van de automatisering mogen niet worden onderschat. Het is een taak voor de overheid deze problemen te bestuderen en tijdig maatregelen te beraamen en te treffen om de maatschappelijke gevolgen op te vangen. Zo zal bijvoorbeeld een verkorting van de arbeidstijd daarom alleen al noodzakelijk zijn.
30. Voor zelfstandigen in landbouw en middenstand die, ondanks hard werken in de knel raken, omdat er voor hun bedrijf geen toekomst meer is, moeten nieuwe volwaardige plaatsen in onze samenleving worden klaargemaakt. Naast verruiming van de bestaande regelingen, bijzondere maatregelen voor hen in het raam van regionaal welvaarts- en welzijnsbeleid.

SOCIAAL BELEID

31. Een uitkering wegens bijzondere ziektekosten moet ook mogelijk worden bij verpleging thuis.
32. Het stakingsrecht moet voor alle werknemers (dus ook voor ambtenaren) wettelijk geregeld worden. Een staking is rechtmatig, zolang de rechter niet vaststelt, dat het een overdreven middel is.
33. Als een bedrijf over de kop gaat, moeten eerst de loonschulden betaald worden, zelfs voordat de fiscus mak aankloppen.
34. Een wettelijke regeling voor afdoende schadeloosstelling na ontslag als gevolg van faillissement, het sluiten van een bedrijf, fusie, reorganisatie of automatisering.
35. Verbetering van de positie van de werkende vrouw, onder meer door aangepaste winkelsluitingstijden, crèche, belastingaftrek.

INKOMENS- EN VERMOGENSPOLITIEK

36. De Radikalen hebben geen vrede met de huidige maatschappelijke structuur, waarin de inkomens- en vermogensongelijkheid groot is en min of meer automatisch groter wordt. Belastingen als middel ter bestrijding van de ongelijkheid blijken veelal minder doelmatig te zijn. Men rekent nl. met het netto inkomen (wat zit er in het loonzakje?). Belastingen worden veelal in de prijzen doorberekend en dus door de consument betaald. De Radikalen willen bij voortdurende streven naar een inkomenspolitiek (niet alleen wat betreft de lonen, maar ook wat betreft andere vormen van inkomen!) om zoveel mogelijk de ongelijkheid ongedaan te maken. Daarenboven moet ook de ongelijkheid in de vermogenssfeer worden aangepast. Daarom:

